

**SOM
CULTURA
POPULAR**

**FÒRUM D'EDUCACIÓ
I CULTURA POPULAR**
Recreació dels valors
de la cultura popular a l'educació
en xarxa amb la societat

FÒRUM D'EDUCACIÓ I CULTURA POPULAR

Recreació dels valors de la cultura popular a l'educació, en xarxa amb la societat

El Fòrum d'Educació i Cultura Popular vol reconèixer l'important paper de la cultura popular en l'àmbit educatiu, i fer visible les experiències, bones pràctiques, recerques, projectes, formacions, etc., que s'estan realitzant a Catalunya i arreu dels Països Catalans. El Fòrum pretén ser un espai de reflexió, debat, d'aprenentatge i d'intercanvi que permeti centrar criteris i revisar el discurs teòric i les pràctiques sobre la cultura popular a l'educació, posant de relleu aspectes com la interculturalitat, la diversitat religiosa o el gènere.

El Fòrum parteix d'un concepte ampli de l'educació, que inclou i integra l'educació formal, la informal i la no formal, i de la cultura popular entesa més enllà de la festa.

El Fòrum ha començat a treballar el 2017, de cara a presentar les seves propostes en el marc de la **2a edició «Som Cultura Popular. Mostra del Patrimoni Cultural Immaterial»** que se celebrarà el **26 i 27 de gener de 2018 a Barcelona**. Estarà obert a professionals de l'educació i de la cultura, de la gestió cultural, de l'antropologia i de la sociologia, i a associacions, les AMPA, entitats de lleure, ajuntaments, centres d'interpretació, museus, serveis educatius, mitjans de comunicació i públic interessat.

El comitè impulsor del Fòrum està format per: Departament de Cultura (Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals), Ajuntament de Barcelona (Institut de Cultura de Barcelona-UCUB), Departament d'Ensenyament (Subdirecció General d'Ordenació i Atenció a la Diversitat), Departament de Governació (Direcció General d'Afers Religiosos), Departament de Treball, Afers Socials i Famílies (Direcció General de Joventut), Ajuntament de Barcelona (Drets de Ciutadania, Participació i Transparència), Consorci d'Educació de Barcelona, Institut Municipal d'Educació de Barcelona, Consell d'Associacions de Barcelona (CAB), Consell de l'Associacionisme Cultural, Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya (FaPaC), Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya (FMRPC), Institut Català de les Dones, Programa de Millora i Innovació de la Formació de Mestres (MIF).

OBJECTIUS

- Compartir experiències de referència i bones pràctiques sobre la cultura popular al món educatiu.
- Crear debat sobre el tema i elaborar un discurs actual sobre la cultura popular al món educatiu.
- Identificar institucions, professionals, associacions, ajuntaments, entitats, etc., que treballin la transmissió, difusió i formació en cultura popular i l'edició de materials didàctics.
- Posar en contacte persones i projectes que treballin aspectes de la cultura popular al sistema educatiu.
- Recollir i difondre propostes de continguts i de metodologies que sorgeixin tant en el procés participatiu i com durant la celebració del Fòrum.

PLA DE TREBALL

El pla de treball s'estructura en tres nivells: **Constitució de comitès, Elaboració de ponències i Procés participatiu.**

Els **comitès** defineixen els objectius i les línies i eixos de treball que serviran de referent per a l'elaboració de les ponències, recolliran les propostes de les persones expertes i les que provinquin del procés participatiu, garantiran la qualitat i utilitat de la documentació que s'elabori, així com la proposta d'accions formatives i de creació de materials que puguin sorgir.

Les **ponències**, que poden ser de tipus genèric o temàtic, seran elaborades per persones expertes, i tindran en compte els quatre eixos del Fòrum. Tindran uns relators que les coordinaran i que col·laboraran en la seva redacció, i així com en els documents complementaris que s'escaiguin.

El **procés participatiu** es concretarà amb una recollida formalitzada d'activitats educatives de cultura popular realitzades per centres educatius (accions consolidades o puntuals, unitats didàctiques, experiències, activitats d'aprenentatge, activitats educatives realitzades dins o fora del centre, etc.), i d'associacions culturals i de lleure, que permetin il·lustrar, difondre i servir de model i de pràctiques de referència d'integració educativa de la cultura popular i de les festes.

Els Centres de Recursos Pedagògics i el Servei d'Orientació i Serveis Educatius del Departament d'Ensenyament, i el Consell de l'Associacionisme Cultural de la Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals del Departament de Cultura, coordinaran les accions de participació del centres educatius i de les associacions culturals, que conclouran amb la participació a "Som Cultura Popular 2018".

Aquest procés també inclourà la detecció d'iniciatives de formació en cultura popular realitzades per associacions i entitats de cultura popular i de lleure, així com un recull de programes educatius, tallers, projectes i materials generats en l'àmbit municipal.

PONÈNCIES MARC

En aquest moment els comitès ja han acordat els quatre eixos temàtics que han d'orientar les ponències marc: un primer, de caire genèric, que servirà de marc de referència de cara a establir la perspectiva del fòrum pel que fa a la cultura popular al segle XXI, i l'enfocament sobre el concepte d'educació, etc.; un segon que reflexionarà entorn a la cultura popular en una societat plural, les diverses expressions de la cultura popular i la pluralitat; un tercer abordarà les relacions entre cultura popular i mitjans de comunicació; i un quart que analitzarà quins continguts es proposa que es recreïn i experimentin als diferents nivells del sistema educatiu i que suggerirà propostes concretes d'educació i cultura popular.

COMITÈ IMPULSOR

Membres: Departament de Cultura (Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals), Ajuntament de Barcelona (Institut de Cultura de Barcelona-UCUB), Departament d'Ensenyament (Subdirecció General d'Ordenació i Atenció a la Diversitat), Ajuntament de Barcelona (Drets de Ciutadania, Participació i Transparència, Consorci d'Educació de Barcelona, Departament de Governació (Direcció General d'Afers Religiosos), Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya (FaPaC), Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya (FMRPC), Institut Català de les Dones, Institut Municipal d'Educació de Barcelona, Programa de Millora i Innovació de la Formació de Mestres (MIF), Departament de Treball, Afers Socials i Famílies (Direcció General de Joventut), Consell de l'Associacionisme Cultural, Consell d'Associacions de Barcelona (CAB) i Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA).

Funcions

- Representació de les institucions i entitats implicades.
- Definir els objectius i els eixos de treball del Fòrum i garantir-ne el seu compliment.
- Proposar persones pel comitè científic i pel comitè organitzador i tècnic.
- Validar el procés congressual del fòrum.

COMITÈ CIENTÍFIC

Membres: Persones de referència dels diferents àmbits de la cultura popular i l'educació

Funcions

- Participar en la definició dels eixos de Fòrum.
- Proposar ponències marc i ponents.
- Participar, si s'escau, en les ponències marc.
- Ser membres actius del Fòrum.

COMITÈ ORGANITZADOR I TÈCNIC

Funcions

- Coordinació de les reunions dels comitès i grups de treball
- Coordinació de les ponències marc
- Coordinació del procés participatiu, recull de les conclusions i materials aportats
- Col·laboració en la gestió i comunicació del Fòrum.

Membres

- Ajuntament de Barcelona (Institut de Cultura de Barcelona-ICUB): Jordi Quintana (pedagog i especialista en cultura popular), Jordi Puig (sociòleg i tècnic de participació) i Noèlia Sanz (tècnica ICUB)
- Departament de Cultura (Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals): Rosa Canela (antropòloga)
- Departament d'Ensenyament: Ramon Serinyà (llicenciat en història i professor de secundària)

Contacte amb el Comitè organitzador i tècnic: educacio.culturapopular@gmail.com

Blog: <http://blocs.xtec.cat/educacioiculturapopular>

Twitter: @educulturapop (#educacio #culturapopular #educulturapopular #educulturapop #educp)

EIXOS DEL FÒRUM EDUCACIÓ I CULTURA POPULAR

Eixos	Subeixos
Eix 1: Quina cultura popular?	Subeix 1.1: La definició de cultura popular
	Subeix 1.2: El valor social de la cultura popular
	Subeix 1.3: Identitat i cultura popular
	Subeix 1.3: Relació entre educació i cultura popular
Eix 2: Cultura popular i societat plural	Subeix 2.1: Les diverses expressions de cultura popular
	Subeix 2.2: Cultura popular, inclusió i diversitat
	Subeix 2.3: La incorporació de noves expressions de cultura popular
	Subeix 2.4: Cultura popular, pluralitat religiosa i laïcitat
	Subeix 2.5: L'educació a les entitats i associacions de cultura popular
Eix 3: Cultura popular i comunicació	Subeix 3.1: Cultura popular i mitjans de comunicació
	Subeix 3.2: Cultura popular i xarxes socials
Eix 4: Cultura popular i sistema educatiu	Subeix 4.1: L'adaptació de les expressions de cultura popular al món educatiu
	Subeix 4.2: La cultura popular en l'educació infantil i primària
	Subeix 4.3: La cultura popular en l'educació secundària, professional i artística
	Subeix 4.4: La cultura popular i la comunitat educativa
	Subeix 4.5: La cultura popular en l'educació en el lleure
	Subeix 4.6: La cultura popular en la formació dels educadors/ores (mestres, professorat, monitoratge, etc.)

Observació: La perspectiva de gènere i la diversitat cultural són elements transversals a tots els subeixos.

Proposta d'estructura de les ponències dels eixos i subeixos

- Referents.
- Reflexió sobre la situació actual.
- Prospectiva, innovació, recreació, actualització...
- Proposta de línies d'acció.
- Bibliografia

El Fòrum d'Educació i Cultura Popular assumeix els següents àmbits de cultura popular:

- Creences, festes, rituals i cerimònies.
- Tradicions orals, literatura popular i formes de comunicació.
- Representacions, escenificacions, balls, jocs i esports tradicionals.
- Manifestacions musicals i sonores.
- Salut, alimentació i gastronomia.
- Activitats productives, processos i tècniques. Oficis i artesania.
- Formes de sociabilitat col·lectiva i d'organització social.